

Budgetpublikation 2026-2029: Udvalgsafsnit SOU

Sundheds- og Omsorgsudvalget har følgende ansvarsområder:

- Hjemmepleje, hjemmesygepleje, plejeboliger og madordninger
- Rehabilitering og akutindsatser
- Hjælpe midler
- Genoptræning
- Borger- og patientrettet forebyggelse
- Forebyggende hjemmebesøg hos ældre borgere
- Frivilligt socialt arbejde
- Aktivitetsbestemt (med)finansiering af det regionale sundhedsvæsen

OPGAVER OG ØKONOMI

I mio. kr. (2026-priser) +=indtægter -=udgifter	2026 udgifter	2026 indtægter	2026 Netto	2027	2028	2029
Pleje og træning	-1.214,4	173,6	-1.040,8	-1.010,6	-1.035,2	-1.062,3
Sundhed og forebyggelse	-17,7	2,6	-15,1	-14,7	-14,7	-14,7
Aktivitetsbestemt medfinansiering	-380,9	0,0	-380,9	0,0	0,0	0,0
Frivilligmidler m.v.	-4,1	0,0	-4,1	-4,1	-4,1	-4,1
Andre udgifter	-23,3	46,9	23,6	23,6	23,6	23,6
Sundheds- og Omsorgsudvalget i alt	-1.640,5	223,2	-1.417,3	-1.005,7	-1.030,4	-1.057,4
Indeks			100	71	73	75

Tabellen oven for viser Sundheds- og Omsorgsudvalgets nettoudgiftsbudget i perioden 2026-2029 samt bruttobudget for 2026.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets nettobudget udgør i alt 1.417,3 mio. kr. i 2026. Den største nettoudgiftspost er Pleje og Træning som udgør 1040,8 mio. kr. Derefter er den største post den Aktivitetsbestemte medfinansiering på 380,9 mio. kr. Kommunal medfinansiering (KMF) er en ordning, hvor kommunerne betaler en del af udgifterne til sundhedsydelser, som deres borgere modtager. I Sundhedsreformen indgår bortfald af KMF, med virkning fra 1. januar 2027. Posten med Aktivitetsbestemt medfinansiering forsvinder derfor fra 2027.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets budget 2026 anvendes til at sikre drift og kvalitet i ældrepleje og sundhedstilbud jf. lovgivning, vedtaget serviceniveau og kvalitetsstandarder på udvalgets område. Udvalget har med udgangspunkt i byrådets vision "Velfærd skaber vi sammen" herudover besluttet at arbejde systematisk med tidlig forebyggelse for at fremme livstilfredshed, fællesskaber samt reducere forekomst af ensomhed i Roskilde kommune. Udvalget har efter trivselsøkonomiske principper besluttet at investere 31 mio.kr. årligt i omstilling af kernevelfærd til at forebygge sygdom og funktionstab, så borgere i Roskilde kommune kan få flere gode leveår uden behov for kommunal hjælp. Investeringerne indgår i budgetforslag 2026-2029.

UDVIKLINGSTENDENSER

Roskilde Kommune oplever fortsat en positiv demografiudvikling, med vækst i antallet af ældre borgere. Den stigende andel af ældre borgere medfører en stigning i efterspørgslen på sundheds- og omsorgsrelaterede indsatser.

Status på omstillinger

I efteråret 2023 lancerede Roskilde Kommune 2030-visionen '*Velfærd skaber vi sammen*', en omstilling af måden, vi grundlæggende tænker kommunen på, hvor velfærden i højere grad udvikles i tæt samarbejde med medarbejdere, borgere, frivillige og andre aktører. Med vedtagelsen af visionen forpligtede de politiske udvalg sig til at komme med forslag til omstillinger svarende til i alt 150 mio. kr. i 2025. Sundheds- og Omsorgsudvalget andel af disse omstillinger udgør 31 mio. kr.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har fokus på at lette tilgangen til ældreplejen ved, at der sættes ind med tidlig forebyggelse, og der skabes bedre livskvalitet og flere gode leveår for ældre borgere.

Der arbejdes i øjeblikket med tre tidligt forebyggende indsatser, som benævnes "Social henvisning", "Cirkler" og "Tidlig forebyggelse".

Social Henvisning

Social Henvisning i Roskilde Kommune er en tidlig forebyggende indsats målrettet borgere, der oplever sociale, mentale eller fysiske udfordringer. Den 'sociale henvisning' fungerer som et værktøj for velfærdsprofessionelle, såsom praktiserende læger, kommunale og regionale aktører samt pårørende til at henvise borgere til 'brobyggere', der guider dem til meningsfulde lokale tilbud og aktiviteter.

Formålet med indsatsen er, at borgerne oplever en helhedsorienteret indsats, som styrker sundhed og velbefindende hos den enkelte, ved at øge livskvalitet, forbedre det fysiske og mentale helbred og mindske ensomhed. Det forventes at modellen, ud over at øge trivsel, vil bidrage til at reducere presset på sundhedssektoren og styrke samarbejdet imellem kommune, civilsamfund og det nære sundhedsvæsen.

Der er afsat midler til at understøtte: 'Brobyggere' med særlig uddannelse i at vejlede borgere; IT-understøttelse, herunder elektronisk henvisningsmulighed og en platform med overblik over tilbud og aktiviteter, kompetenceudvikling af kommunens medarbejdere og samarbejdspartnere samt evaluering og udvikling af lokale tilbud med fokus på deltagelse og virkning.

Cirkler

I forlængelse af byrådets vision "*Velfærd skaber vi sammen*" er der nu etableret to Cirkelhuse samt udgående aktiviteter i lokalområderne Roskilde midt og Roskilde syd. Cirklerne henvender sig til borgere på 55 år og derover og skal styrke adgang til meningsfulde fællesskaber, trivsel og deltagelse i lokalsamfundet. Der er aktuelt omkring 400 medlemmer, og interessen vokser løbende.

Netværksmedarbejdere understøtter fællesskaberne og hjælper nye deltagere godt i gang. Der arbejdes samtidig på en fortsat udbredelse af konceptet til Roskilde nord i 2026 og samarbejde med foreninger, frivillige og civilsamfund. Målet er, at alle borgere 55+ i Roskilde Kommune får let adgang til fællesskaber, der forebygger ensomhed og øger livskvaliteten.

Tidlig forebyggelse

Tidlig forebyggelse er ligeledes en af de indsatser, der skal ses i forlængelse af byrådets vision "Velfærd skaber vi sammen" samt omstillingsindsatserne i budget 2025-2028.

Med tidlig forebyggelse er der udviklet en applikation, hvor borgere eller pårørende selv kan opspore et begyndende forringet funktionsniveau. Sundhedspersonalet i kommunen kvalificerer herefter observationerne og iværksætter målrettede indsatser socialt, fysisk- og mentalt, med henblik på at undgå at borgerens tilstand forværres med risiko for dårlige leveår og behov for ældrepleje til følge.

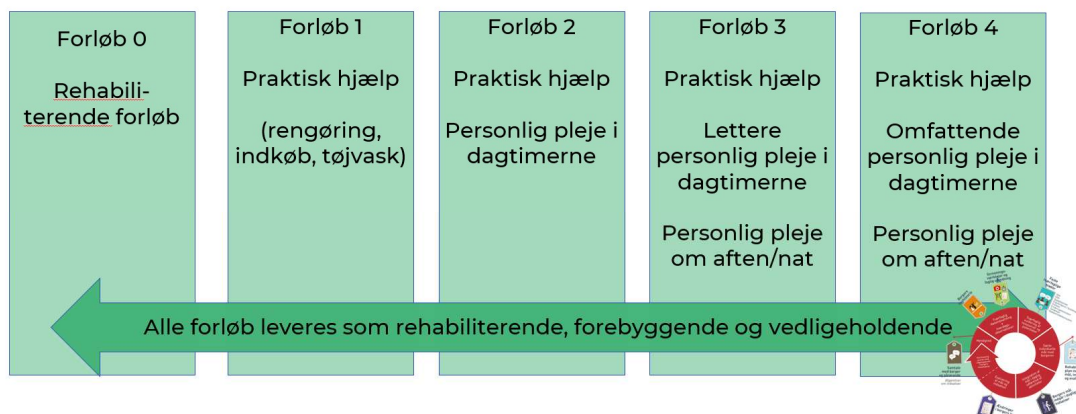
Ældrelov

Ældreloven, der blev vedtaget i Folketinget den 19. december 2024 og trådte i kraft den 1. juli 2025, er én ud af tre lovpakker, nemlig:

- Ældreloven
- Lov om ældretilsyn
- Lov om lokalplejehjem

Med den nye ældrelov bliver alle nye borgere i pensionsalderen (67 år) visiteret efter ældreloven. I en overgangsbestemmelse frem til 1. juli 2027 revisiteres borgere i forhold til ældrelovens bestemmelser. Loven gælder også for borgere under folkepensionsalderen, når det vurderes, at behovet for pleje og omsorg svarer til de behov, som borgere, der har nået folkepensionsalderen, kan have.

Med ældreloven indføres helhedspleje og borgernær visitation. Borgernær visitation indebærer, at hjælpen og plejen til den ældre skal tilbydes som få, sammenhængende og rummelige pleje- og omsorgsforløb, der kan tilpasses efter borgerens aktuelle behov. Der etableres fem pleje- og omsorgsforløb i Roskilde Kommune. Alle borgere, som modtager hjælp efter ældreloven, vil blive visiteret til ét blandt de fem pleje- og omsorgsforløb. Hvert pleje- og omsorgsforløb vil være så rummeligt, at visitation til et andet forløb vil ske sjældent. Derudover knyttes visitatorerne i Myndighedsservice tættere på 'miniteams' og er inde over de borgere, der har behov for at skifte forløb. Det er 'miniteamet', der har som opgave, at op- og nedjustere inden for de enkelte forløb. Det skal ske i dialog mellem den ældre borger, de pårørende og de faste medarbejdere, der kommer hos borgeren.

Helhedspleje omfatter personlig pleje, praktisk hjælp i hjemmet samt genoptræning, som ikke sker i tilknytning til en sygehusindlæggelse. Derudover bliver sygeplejen, som led i regeringens sundhedsreform, en del af helhedsplejen fra 2027. Hjælpen skal gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte, og skal tage udgangspunkt i hele borgerens livssituation og gives i et tværfagligt samarbejde. Dette skal ske med udgangspunkt i rehabiliteringsmodellen. For at sikre et rehabiliterende sigte i alle forløb er det besluttet, at sammenlægge teamet "Hjælp til selvhjælp" (HTSH) med hjemmeplejen, så alle medarbejdere har viden om og erfaring med rehabilitering. Sammenlægningen skete pr. 1. november 2025.

Miniteams

Sundheds- og Omsorgsudvalget besluttede d. 8. februar 2024 en omlægning af hjemme- og sygeplejen fra større grupper til mini-teams. Faste miniteams betyder, at medarbejderne i hjemme- og sygeplejen organiseres i små tværfaglige miniteams med 10-15 medarbejdere i hvert team, der er ansvarlig for indsatsen hos en mindre gruppe af borgere. Teamet koordinerer på daglig basis de indsatser, der leveres til borgerne med fokus på en samlet tværfaglig indsats, der gives med et rehabiliterende, vedligeholdende og forebyggende sigte.

Formålet er at øge kontinuiteten af medarbejdere hos den enkelte borger til glæde for både borgeren og medarbejdere. Ambitionen er, at borgeren skal føle tryghed i de medarbejdere, de møder, og at de får en indsats af højere faglig kvalitet, fordi der er et tættere samarbejde mellem de medarbejdere, der kommer hos borgeren. Samtidig skal medarbejderne opleve et øget handlings- og beslutningsrum i det daglige arbejde, og opleve at deres arbejdsglæde øges ved, at deres faglighed og kerneopgaven kommer i spil i det daglige arbejde.

Sundhedsreformen

Sundhedsreformen skal styrke det nære sundhedsvæsen og skabe mere sammenhængende forløb for borgerne. Reformen indebærer, at myndigheds- og finansieringsansvaret for fire kommunale opgaver; sundheds- og omsorgspladser, akutsygepleje, specialiseret rehabilitering og den mest avancerede del af genoptræning samt patientrettet forebyggelse overgår til regionen pr. 1. januar 2027.

Kommunerne kan dog fortsat varetage driften af opgaverne efter aftale med regionen. I 2026 etableres forberedende sundhedsråd, hvor kommuner og region sammen skal planlægge overdragelsen og fastlægge rammer for opgaver, medarbejdere og økonomi. Kommunerne leverer data og beskrivelser af den nuværende opgaveløsning. For Roskilde Kommune betyder reformen nye samarbejdsflader og et fortsat fokus på at sikre sammenhæng, kvalitet og nærhed i borgernes forløb på tværs af sektorer.

Sundhed for alle

I byrådsperioden 2022-2025 arbejdede et § 17 stk. 4 udvalg med signaturprogrammet "Sundhed for alle". Udvalget har i 2025 afsluttet sit arbejde, og de udkom med 8 anbefalinger, som blev enstemmigt vedtaget af byrådet d. 26. februar 2025. Anbefalingerne sætter retning for indsatsen med at tackle voksende sundhedsudfordringer og gøre op med ulighed i sundhed.

Anbefalingerne rummer både en tidlig indsats for at forebygge ulighed i dårligt helbred, og en målrettet indsats for at sikre lige adgang til behandling og rehabilitering for de borgere, der allerede lever med sygdom. Byrådets ambition er, at Roskilde Kommune skal være foregangskommune ved at arbejde vidensbaseret med de faktorer, der har betydning for ulighed i sundhed, og som kommunen kan gøre noget ved.

POLITISKE MÅL OG VISIONER

Der er vedtaget følgende politikker og anbefalinger på udvalgets område. Politikkerne tages jævnligt op til revision og kan ses ved at følge de viste links herunder.

Roskilde kommunes pårørendepolitik er vedtaget af byrådet d. 14. juni 2017, og skal være med til at sikre, at de pårørende til borgere med fx handicap, psykiske problemer, sygdom og aldersbetingede funktionsnedsættelser bliver hørt og inddraget, for at skabe en så god livskvalitet for borgerne som muligt.

I 2018 godkendte byrådet d. 18. december en ældre- og værdighedspolitik. Politikken sætter fokus på at styrke bekæmpelsen af ensomhed blandt ældre borgere, styrke borgernes selvbestemmelse og styrke sundhed og trivsel ved at opspore sygdomstegn så tidligt som muligt.

Udvalget for signaturprogrammet 'Sundhed for alle' udkom som nævnt med 8 anbefalinger for Roskilde Kommunes videre arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse. De 8 anbefalingerne kan via linket læses under "Udvalgets anbefalinger".

NØGLETAL

Nøgletalsbeskrivelse	2021	2022	2023	2024	2025
Antal borgere der modtager hjemmepleje pr. måned	2089	2137	2209	2231	2229
Antal timer pr. måned pr. borger	14,5	13,4	14,1	13,6	13,6
Antal borgere der modtager sygepleje (sundhedslovinde, §138)	1876	1914	2128	2116	2049
Antal borgere i Hjælp til selvhjælp forløb	103	120	135	125	132
Antal genoptræningsplaner §140	214	268	259	236	253